

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ
БОЛЬШЕНЫРТИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА

422063, Республика Татарстан, Сабинский район,
с. Большие Нырты, ул. М.Джалиля, 13а
тел. (84362) 45-2-32

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ОЛЫ НЫРТЫ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

422063, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Олы Нырты авылы, М.Жәлил урамы, 13а йорт
тел. (84362) 45-2-32

e-mail: Bnir.Sab@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
27.01.2026

КАРАР
№3-п

Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл
жирлеге территориясендә 2026-2030 елларга кече
һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча программа
кабул итү турында

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007
елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законына, «Гавами хакимиятнең
бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары
турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль законына,
«Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010
елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына
таянып, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл
жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен шартлар
тудыру максатларында, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы
Нырты авыл башкарма комитеты **КАРАР ИТӘ:**

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Олы Нырты авыл
жирлеге территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү
буенча программа кабул итәргә (программа теркәлә).

2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә
Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында
<http://pravo.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы
Нырты авыл жирлегенең рәсми сайтында <http://saby.tatarstan.ru/nirti> адреслары
буенча һәм жирлекнең мәгълүмати стендларында бастырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Олы Нырты авыл жирлеге башлыгы:

Р.З.Сәфәргалиев

Саба муниципаль районы Олы Нырты
авыл башкарма комитетының
27.01.2026 ел, №3-п карары белән
расланган

**Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл җирлеге территориясендә 2026-
2030 елларда кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча
программа паспорты**

Программаның исеме:	“Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл җирлеге территориясендә 2026-2030 елларда кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча муниципаль программа”
Программаның заказчысы:	Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл башкарма комитеты
Программаны эшләүче:	Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл башкарма комитеты
Программаның нигезе:	“Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкурлыкны үстерү турында” 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законы, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль законы, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкурлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаның максатлары:	-Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл җирлеге буенча кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; -Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хисабына икътисадый үсешне һәм халыкның мәшгульлеге пробелмаларын хәл итү.
Программаның мәсәләләре:	1. Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм инфраструктурасын үстерү. 2. Кече һәм урта эшмәкәрлектән барлык бюджет дәрәжәләренә салым керемнәрен арттыру. 3. Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын күтөрү. 4. Җир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм җир базарын үстерү. 5. Минималь хезмәт хакы дәрәжәсен минималь куллану бюджетыннан түбән булмаган зурлыкта тәмин итү. 6. Бизнес-Хакимият-Җәмгыять коммуникация системасын үстерү. 7. Районның халыкның мәшгульлеге өлкәсендә баланслы икътисадый сәясәтен исәпкә алып

	эшсез халыкны кече бизнес өлкөсөнө тарту өчен өстөмө стимул булдыру. 8. Кече бизнес өлкөсөндө машгуль булганнарны социаль яклау белән тээмин итү. 9. Халыкның яшәү шартларын яхшыртуда кече бизнесның ролен үстерү.
Программаның финанслау күләме	2026-2030 елларда программаны финанслауның гомуми күләме жирлек бюджеты акчалары хисабына 0,500 мең сум төшкү итәчәк, шул исәптән еллар буенча-0,500 мең сум: 2026 ел-0,500 мең сум; 2027 ел-0,000 мең сум; 2028 ел-0,000 мең сум; 2029 ел-0,000 мең сум; 2030 ел-0,000 мең сум. Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл жирлеген Советының чираттагы финансы елына (Чираттагы финансы елына һәм план чорына) бюджет турындагы карары нигезендә программаны финанслау күләме фаразланган характерда булчак һәм төгәлләштереләчәк.

Программаның бүлекләре:

1. Олы Нырты авыл жирлеген буенча кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышына анализ.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программалы алымнар белән чишү мөһимлеген нигезләү.
3. Программаны ресурслар белән тээмин итү.
4. Программаның социаль-иқтисади эффектлыгының көтелгән бәясе.
5. Эшмәкәрлек эшчәнлеген өстәллеккә төрләр.
6. Программаның төп чараларына карата эшләнгән юнәлешләр.
7. Программаны тормышка ашыру механизмы.
8. Олы Нырты авыл жирлеген территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча муниципаль программаның төп чаралары.

1. Түбән Шытсу авыл жирлеген буенча

кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышына анализ

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү – базар системалы хужалык итүнең аерылгысыз элементы булып тора. Алга киткән базар иқтисади илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт иқтисадының нигезе, хужалык итү үсешендә двигателе булып тора, чөнки бу-теләсә кайсы жәмгыятьтә эшлекле тормышның аеруча динамикалы һәм сыгылмалы формасы.

Базар системалы хужалык итү шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

- Үз байлыгын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсенүзә тээмин итүче һәм гражданлык жәмгыятендә төп стабилләштерүче сәяси кече булып торучы урта сыйныфның өлешен зурайту;
- Кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур мөмкинлекләр булуы, жәмгыятьтә социаль киеренкелекне һәм эшсезлек дәрәжәсен киметү;

- Төп халык массасының тормыш ориентирларын һәм ижтимагый психологиясен үзгөртү;
- Кече һәм урта эшмәкәрлекнең житештерү структурасын тиз әверелдерү өчен сыгылмалылыгы һәм сәләте, яңа технологияләр һәм фәнни эшкәртмәләрне оператив булдыру һәм куллану.

Шул сәбәпле Саба районы Олы Нырты авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы килеп туа.

Өлеге программа "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкурлыкны үстерү турында" 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законына, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль законына, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкурлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына нигезләнеп эшләнгән.

01.01.2026 елга кече һәм урта эшмәкәрлек түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№	Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлеге	2025	2026
1	Олы Нырты авыл жирлеге буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	Бер.	6	5
2	Шулар арасынан:			
	Авыл хужалыгы	Бер.	1	0
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	Бер.	2	2
3	Шәхси эшмәкәр буларак теркәлгән физик затлар саны	Кеше	6	5
	Кече предприятиеләр	Бер.		
	Юридик зат булмаган физик затлар	Бер.		
4	Кече һәм урта предприятиеләр буенча исемлектәге эшчеләрнең уртача саны	Кеше	7	6
	Шул исәптән икътисад тармаклары буенча:			
	Авыл хужалыгы	Кеше	1	0
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	кеше	3	3

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программалы алымнар белән чишү мөһимлеген нигезләү

Хәзерге вакытта Саба муниципаль районының Олы Нырты авыл җирлегендә кече эшмәкәрлек буенча элеккегечә хәл ителмәгән проблемалар бар.

Жирлектәге кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып:

- Инвестицион ресурсларга кыенлыклы рөхсәт, кредит ресурсларының кыенлыгы фонында үз финанс чараларының кимлеге;
- Кече эшмәкәрлек субъектларының гамәлдәге закончалыклардагы үзгәрешләр турында тулы мәгълүматлы булмавы, административ каршылыklar һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда хакимият органнарының төгәл регламетлары булмавы;
- Шөһәрләрнең кече предприятиеләрендә квалификацияле эшче белгечләрнең житмәве тора.

Эшмәкәрлек эшчәнлегә субъектлары ягыннан мәсьәләләрне кабул итү һәм тормышка ашыру проблемалары булып:

- Кече эшмәкәрлек субъектларының югары булмаган социаль җаваплылыгы(ялланып эшләүчеләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын түбәнәйтү һәм аны “конверт” формасында түләү, мәжбүри пенсия иминиятләштерүе һәм социаль иминиятләштерү закончалыкларын үтәмәү);
- Кече эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлек алып бара торган икътисад тармакларының пропорциясезлегә(сәүдәнең күп үсеше фонында житештерүнең аз үсеше);

Олы Нырты авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең алга таба үсеше һәм булган каршылыklarны җиңеп чыгу урыннарда аны үстерү өчен мәгълүмати, белем бирү, консультацион, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм итү, эшлекле контактлар һәм кооперацияне җайлаштыру юлы, шулай ук эшмәкәрләрдә барлыкка килергә мөмкин булган коллектив ихтияждар, башка аспектларда ярдәм итү юлы белән уңайлы шартлар тудырып, максатчан эш алып бару нигезендә генә мөмкин. Программа җирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның куелган максатка ирешү өчен тырышлыгын берләштерергә һәм оптимизацияләргә мөмкинлек бирә.

3. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

2026-2030 елларда программаны финанслауның гомуми күләме җирлек бюджеты акчалары хисабына 0,500 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча-0,500 мең сум:

2026 ел-0,500 мең сум;

2027 ел-0,000 мең сум;

2028 ел-0,000 мең сум;

2029 ел-0,000 мең сум;

2030 ел-0,000 мең сум.

Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл җирлеге Советының чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турындагы карары нигезендә программаны финанслау күләме фаразланган характерда булчак һәм төгәлләштереләчәк.

4. Программаның социаль-икътисадый эффективлыгының көтелгән бәясе

Программа Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар булдыруга юнәлтелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү:

- Районның социаль һәм икътисадый стабильлегенең мөһим элементларының берсе буларак, кече эшмәкәрлекнең тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы, уңайлы икътисадый мохит формалаштыруга;
- Кече эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыруга, кече предприятиеләрнең икътисадый ныгуына һәм эшчәнлек өлкәсенең киңәюенә;
- Мәшгульлекнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килүгә, кече предприятиеләрдә эшләүчеләрнең хезмәт хаклары артуга;
- Товар базарының конкуренциягә сәләтле продукция һәм жирле житештерү хезмәтләре белән тулылануына;
- Кече эшмәкәрлекнең социаль җаваплылыгы артуына ярдәм итәчәк.

5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре

Жирлектә яшәүче халыкның яшәү шартларын яхшыртуга юнәлтелгән стабиль икътисадый үсешне тәэмин итү максатында, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнгән:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемент өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр өлкәсе.

6. Программаның төп чараларына карата эшләнгән юнәлешләр.

1. Кече эшмәкәрлекне эффективлы үстерү өчен административ каршылыкларны киметү һәм хокукий базаны камилләштерү.
2. Кече эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм итү.
3. Түбән Шытсу авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңайлы иҗтимагый фикер һәм эшмәкәрнең уңай имиджын формалаштыру.
4. Яшъләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру.
5. Кече эшмәкәрлек субъектлары арасында, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары белән хакимият органнары арасында партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга булышлык итү.

7. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл башкарма комитеты
Программаны финанслау	Бюджеттан тыш чыганаclar, Олы Нырты авыл жирлегенең кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп үтәүчеләре	Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл башкарма комитеты

8. Олы Нырты авыл жирлеге буенча 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча Программаның төп чаралары

№	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанс чыганаclarы	Сумма, мең сумнарда	Үтәү срогы
1	2	3	4	5	6
1. Эшқуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)					
1	Яшьләрне эшқуарлыкка жәлеп итүгә ярдәм итә торган чаралар комплексын уздыру, шул исәптән укыту, мәгълүмати тәмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр һ. Б. лар.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	финансларсыз		2026-2030 еллар
2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәти ярдәм күрсәтү.					
1	Олы Нырты авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чараларны тормышка ашыруда дәүләт хакимиятенәң федераль һәм республика структураларына булышлык итү	Эшмәкәрлекне үстерүгә юнәлтелгән республика һәм федераль программаларда катнашучы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру	финансларсыз		2026-2030 еллар
2	Олы Нырты авыл жирлеге икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатында, Олы	Авыл жирлеге икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече һәм урта	финансларсыз		2026-2030 еллар

	Нырты авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын җир кишәрлекләре һәм торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә булышлык итү	предприятиеләрне җир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, районда үткөрелә торган тендерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнең хәбәрдарлыгын арттыру			
3	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрне сатып алуларга җәлеп итү һәм стимуллаштыру	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрне сатып алуларга җәлеп итү һәм стимуллаштыру	0		2026-2030 еллар
3. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү					
1	Районда уздырылучы кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү һәм ярдәм итү өлкәсендә уздырылучы чаралар турында мәгълүмат биреп бару	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы тәҗрибәләрен җәелдерү һәм системалаштыру. Саба муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан уздырылучы конкурслар, күргәзмәләр һәм башка чараларда катнашуга кече эшмәкәрлек субъектларын тарту	Җирле бюджет	2026 - 0,500 2027 - 0,000 2028 – 0,000 2029 – 0,000 2030 – 0,000	2026-2030 еллар
4. Эшмәкәрнең уңай имиджын һәм кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай җәмәгатьчелек фикерен формалаштыру					

1	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе территориясендә үткәрелә торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү	Эшмәкәрлекне үстерүгә ярдәм итү, эшкуарлык эшчәнлегенә иң яхшы субъектлары эшенә алдынгы тәҗрибәсен тарату, Олы Нырты авыл җирлегенә социаль-иқтисады үсешендә кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	финансларсыз		2026-2030 еллар
Барлығы				0,500	